

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Animi promptitudinem potius attendi quam datum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE E L E E M O S Y N A.

Animi promptitudinem potius attendi quam datum.

Chrysostomus de pœnitētia homil. septima.
Ac uelut regina ingrediente, nullus custodū
ipsis in portis positorum audet interrogare
quæ sit, aut unde iter agat, magis uero illico susci-
piunt omnes. Sic & eleemosyna regina omnino est,
eū deo similē faciens. Ecce, inquit, misericordes
sicut pater uester cælestis. Pennata est enim & le-
uis, aureas habens alas, ipsos supra modū delectas
angelos. Ibi, inquit, pennæ colubæ deargentatae, &
posteriora dorſi eius in pallore auri. Apud ipsum
regale thronū persistit. Cum iudicamur, imminet,
tormentis que nos eripit, suis cōpleteſtis & prote-
gens alis. Hanc uult deus, atque adeo usque diligit,
ut multa de hac ipſe disputer. Vidua & orphanus
& pauper, inquit, reficitur ab ea. Vult appellari
deus miserator, & misericors super om̄em terrā.
Ipsa eīm eleemosyna humanum genus sanauit. Nisi
eīm misertus fuisset, uniuersa fortasse perirent. Ipsa
nos existentes hostes, deo reconciliauit: ipsa infini-
ta operata est bona, ipsa filiū dei cōpulit seruum fie-
ri, & semetipsum exinanire: hanc æmulemur, per
quā saluati sumus, hāc amemus. Nihil eīm Christia-
no tam se fert charactricē, quantum eleemosyna:
hanc & infideles quique mirantur. Multis enim &
ipſi in locis dei misericordiā petimus, & ad ipsum
dicimus: Miserere mei deus secundum magnā mife-
ricordiam tuā. Prius ipſi incipimus, magis uero nō
priores incipimus. Iam eīm & ipſe suam nobis mi-
sericordiam præstendit, uel saltē secundi simus.

H

DE E L E E M O S Y N A.

Si em̄ homines misericordes, quamuis infinita com-
miserint peccata, miserentur, quanto magis deus?
Audi Prophetam dicentē: Ego quasi oliua fructi-
fera in domo domini. Eiusmodi simus. Neq; ēm̄ sa-
ris est oliuam fieri solum, at fructiferam. Sunt qui
miserantes parua dant ipso anno labente, aut omni
hebdomoda, uel parē quid exhibentes: hi oliua qui-
dem sunt, non fructifera & uera, sed arida: quod q-
dem miserentur, oiuæ: quod autem non prōpte aut
ex animo, non fructiferæ. Sed ut fructiferi simus,
ſæ penumero diximus, & nūc dico. Nō dantis men-
ſura eleemosynæ magnitudo metuī, sed dantis pro-
posito. Non enim dederis ueluti uidua, quæ totas
opes exhaufit ex tota anima. Exemplum id & iſi
imitemur, quo minus de se desperet, quasi ex propo-
ſito non dederis: dederunt quidam capillos in tem-
pli structuram, neque repulsam passi sunt. Sed auri
ſi quidem habentes, capillos si attulissent, maledi-
cti: si uero habentes solum id ipsum tulerunt, ac-
cepti. Propterea & Cain accusatur, non quasi uilia
obtulerit, sed quod eorū quæ habuerit, uiliora obtu-
lit. Maledictus, inquit, qui habet masculum & fœ-
minam, corruptum deo obtulerit, non solum male-
dictus dicitur, sed qui habet, inquit, & parcit. Si q̄s
autem non habet, à crimine liberatur, magis autem
mercedem habet, modo sententia, propositique ta-
lis ad cōseruum flectaſ, atque fibi in pacifica man-
suetudine respondeat usque ad calicem aquæ fri-
gidæ. Da indigenti, & tribulato compatere. Siue-
ro hæc minus habueris, uel susprium si profers,

D E E L E E M O S Y N A.

atque omne tribuisti. Nam & in somnis oculus te
uidit quod habueras dedisse. Quid enim duob⁹, obo-
lis uilius, quid capillis minus, ac farinæ floribus
& tamen hæc placuerunt magis, quam uituli, quam
aurum. Etenim in eo quod quis habet, acceptus,
haud in eo quod non haber, & quod tua habuerit
manus, eo benefacit. Quare indigentibus libenter
tribuamus opportuna, quanquā modica sint, quā-
uis parua. Eandem cum illis accipiemus merce-
dem, qui plura impendunt, magis autem maio-
rem talenta decem milia præferentibus, modo cum
proposito. Hæc agentes, atque ineffabiles dei the-
sauros assequemur, quæ non audiamus modo, sed
& operibus comprobemus.

Gregorius Nazianzenus de cura pauperum ora-
tione decimasexta: Da parum quid indigenti, non
enim paruum est ei, qui omnium est egenus, imo
nec Deo, si pro viribus dederis. Da pro magno
promptitudinem, si nihil habes, uel lacrymulam,
magnum remedium est afflictio misericordia, quæ
ex animo procedit, compassio enim uera multum
calamitatem subleuat. Non sit homo tibi homini pe-
cude uilior, quæ in foueam cecidit uel aberrauit.
illud enim te lex extrahere & reducere iubet.

*Ecclesiastica magnitudinem non iudicari in pecu-
niarum multitudine, sed in dantum prompti-
tudine.*

Chrysostomus ad populū Antiochenū homil.
tricesimaquarta, de studio circa dei desideriū